

Akutläkemedel och ordinationer enligt generella direktiv inom kommunal hälso- och sjukvård

Akutläkemedel

Regionens primärvård tillhandahåller läkemedel för akut bruk till kommunernas hälso- och sjukvård. Läkemedlen får sedan användas efter ordination av läkare.

Ordinationen ska i första hand vara skriftlig men enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2017:37) om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården får en läkare ordinera läkemedel muntligt i de situationer då patienten behöver omedelbar behandling. Ordinationen ska tas emot, dokumenteras och signeras av en sjuksköterska. Av dokumentationen ska det framgå vem som ordinerat läkemedlet, vem som tagit emot ordinationen och vid vilket tidpunkt detta skedde. Den läkare som ordinerat läkemedlet ska också ordinera detta i COSMIC och/eller Pascal samt se till att vederbörande sjuksköterska har en uppdaterad läkemedelslista. Precis som vid alla andra läkemedelsordinationer är det essentiellt att patientens läkemedelslista hålls konstant uppdaterad. Se rutin Den gemensamma läkemedelslistan.

Generella ordinationer

När det gäller generella ordinationer av läkemedel inom kommunal hälso- och sjukvård är det den medicinskt ansvariga sjuksköterskan, MAS, som har det övergripande ansvaret för att läkemedelshanteringen är ändamålsenlig och väl fungerande. Rutiner och ansvarsfördelning ska dokumenteras.

Det är sjuksköterskan som ansvarar för att rätt läkemedel ges för rätt indikation och att läkemedlet administreras på rätt sätt. Sjuksköterskan måste dessutom förvissa sig om eventuella kontraindikationer, samt för att kontakt tas med läkare när så erfordras. Administreringen av läkemedel med generell ordination ska endast vara av tillfällig art. Vid upprepade behov ska läkemedlet ordineras av läkare till respektive patient på sedvanligt sätt.

Den sjuksköterska som administrerar läkemedlet ansvarar för att rätt person får rätt läkemedel och att det dokumenteras. Dokumentationen ska ske som för övrig tillfällig ordination. Ordination och administrering får endast göras efter att sjuksköterskan gjort en bedömning av patientens tillstånd. Endast läkare får ordinera läkemedel enligt generella direktiv. Sjuksköterskan kan därför inte heller delegera uppgiften till annan personal.

Rekvisition av läkemedel

De läkemedel som får finnas för akut bruk och generella ordinationer ska rekvideras från tillhörande hälsocentral, som står för kostnaden, med hjälp av de beställningslistor som regionen tillhandahåller, se hemsidan. Rekvisition från kommunens hälso- och sjukvård får endast göras av de sjuksköterskor som finns namngivna i den lokala instruktionen för läkemedelshantering. Den hälsocentral som lämnar ut läkemedlen ska ha en aktuell lista över behöriga sjuksköterskor som får rekvidera läkemedel. Rutiner gällande rekvisition och utlämning av läkemedlen träffas mellan berörda parter. Läkemedlen ska förvaras enligt anvisningar i ett särskilt läkemedelsförråd och oåtkomligt för obehöriga.

Narkotikaklassade läkemedel ska dokumenteras i förbrukningsjournal, se rutin Narkotikahantering. Inventering och kontroll ska utföras av annan person än den som rekviderar läkemedel. Skulle antalet anställda vara för få kan personal från annan enhet anlitas.

Förteckning över läkemedel som kan ingå i kommunalt läkemedelsförråd fastställs av Läkemedelskommittén i Region Jämtland Härjedalen.

Beställning – läkemedel i förråd vid SÄBO
Beställning – Regionens akutväska

Hemsjukvård/SÄBO Regionens akutväska
Hemsjukvård/SÄBO Läkemedel i förråd för akuta tillstånd och palliativ vård
Hemsjukvård/SÄBO Generellt direktiv